圖析 (Gal 2:15-21)

```
P-1NP
                                                 A-NPM-PG
                                      N-DSF
                       V-PAI-1P
           We
                                      by birth
                                                    Jews
                         εἰμί
           έγώ
                                      φύσις
                                                  Ίουδαῖος

    2:15a (Ἡμεῖς)S ...ἐσμὲν...<sup>[1]</sup> (φύσει)Α (Ἰουδαῖοι)C

        CONJ PRT-N
                                     PREP
                                            N-GPN
                                                              A-NPM
                      V-PAI-1P
                                      of [the] Gentiles
         and not
                                                              sinners
                        εἰμί
         καί
               Oΰ
                                      έK
                                            ἔθνος
                                                             άμαρτωλός
  2:15b καὶ οὖκ ...ἐσμὲν...<sup>[2]</sup> ( ἐξ̄
                                            έθνῶν )Α (Άμαρτωλοί·)Ο
            CONJ
         nevertheless
             δέ
             δέ
                   \iota[3]
  2:16a <sup>s</sup>
              V-RAP-NPM
                knowing
                 εἴδω
     • 2:16b { εἰδότες <sup>52</sup> (2:16cd)c<sup>[4]</sup> }A°¹¬
                                                                 PREP
                     CONJ PRT-N
                                                                                   N-GSM
                                    V-PPI-3S
                                                   N-NSM
                                                                         N-GPN
                                    is justified
                                                                          works
                                                                                    of law
                      that
                           not
                                                   a man
                                                                  by
                                    δίκαιόω
                      őTI
                            Oὐ
                                                  ἄνθρωπος
                                                                  έK
                                                                          ἔργον
                                                                                    νόμος
                          οὐ διχαιοῦται (ἄνθρωπος)S ( ἐξ΄ « ἔργων ‹ νόμου › »<sup>[6]</sup> )A
                        CONJ PRT-N
                                                            PREP
                                                                      N-GSF
                                                                                N-GSM-P
                                                                                           N-GSM-T
                          if
                                            V-PPI-3S
                                                           through
                                                                       faith
                               not
                                                                                from Jesus
                                                                                            Christ
                         έάν
                               μή
                                           δικαιόω
                                                           διά
                                                                       πίστις
                                                                                Ίησοῦς
                                                                                            Χριστός
                               μη [7] ...δικαιοῦται... (διὰ «πίστεως «Ἰησοῦ Χριστοῦ, » χ[8] )Α
                                PREP N-ASM-T N-ASM-P
                                                                   V-AAI-1P
         CONJ
                     P-1NP
                                                                 have believed
                                       Christ
                                                  Jesus
         even
                       we
                                in
                                       Χριστός
                                                 Ίησοῦς
                      ἐγώ
                                εἰς
  2:16e (καὶ [9])Α (ἡμεῖς)S (εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν)Α ἐπιστεύσαμενο1
                      V-APS-1P
                                    PREP
                                              N-GSF
                                                          N-GSM-T
              that we may be justified
                                               faith
                                                         from Christ
                                    by
                     δίκαιόω
                                     ἐK
                                               πίστις
                                                          Χριστός

    2:16f ἵνα δικαιωθώμεν ( ἐκ «πίστεως «Χριστοῦ » )Α<sup>[10]</sup>

             CONJ PRT-N
                                                PREP
                                                         N-GPN
                                                                   N-GSM
                                V-APS-1P
              and
                    not
                                                 by
                                                         works
                                                                  of the Law
     καί οὖ δικαιόω ἐκ΄ ἔργον νόμος
ο 2:16g καὶ οὖκ ...δικαιωθῶμεν... ( ἐξ΄ « ἔργων ‹ νόμου, › » )Α
                           PREP
                                      N-GPN
                                                                 PRT-N
                                                                                            A-NSF N-NSF
                    CONJ
                                                 N-GSM
                                                                             V-FPI-3S
                                      works
                                                of the Law
                                                                          will be justified
                                                                                                    flesh
                   because by
                                                                                            any
                                                                 not
                                      ἔργον
                                                                             δικαιόω
                                                                                            πᾶς
                     őΤΙ
                             έK
                                                νόμος
                                                                 Oΰ
                          ( έξ « ἔργων<sup>02</sup> < νόμου > » )Α οὐ δικαιωθήσεται (πᾶσα σάρξ.)S
             2:16h ὄτι
          CONJ
         however
  2:17a s \delta \dot{\epsilon} \iota [11]
```

```
CONJ
                                                                      V-PAP-NPM
                                                                                                                   V-APN
                                                                                                                                                    PREP N-DSM-T
                                                                                                                                                                                                                               V-API-1P
                                                                                                                                                                                                                                                                 CONJ
                                                                          seeking
                                  lf
                                                                                                             to be justified
                                                                                                                                                     in
                                                                                                                                                                         Christ
                                                                                                                                                                                                                       have been found also
                                  εi
                                                                            ζητέω
                                                                                                                  δικαιόω
                                                                                                                                                        έ۷
                                                                                                                                                                        Χριστός
                                                                                                                                                                                                                               εύρίσκω
                                                                                                                                                                                                                                                                    καί
                                Ei^{[12]} \Re \{ζητοῦντες (δικαιωθῆναι \& έν Χριστῷνα \&) \& εὑρέθημεν \& (καὶ \&) \&
                                                                              A-NPM
                      P-NPM
                we ourselves
                                                                              sinners
                                                                         άμαρτωλός
                    αὐτοὶ )A^{[14]} (ἁμαρτωλοί,)C^{[15]}
                  CONJ:PRT-I
                                                                      N-NSM-T
                                                                                                                                                N-GSF
                                                                                                                                                                                           N-NSM
                                                                                                                                                                                       a minister?
                       [is] then
                                                                         Christ
                                                                                                                                                  of sin
                                                                        Χριστός
                          ౘౢ౸α
                                                                                                                                               άμαρτία
                                                                                                                                                                                        διάκονος
                                            [16]) Α (Χριστός) S ...έστίν... (άμαρτίας [17] διάκονος;) C
                PRT-N V-ADO-3S
                Never may it be!
                   μή γίνομαι
2:17d μη γένοιτο.[18]
                  CONJ
                      for
                     γάρ
2:18a <sup>s</sup> γὰρ<sup>ι</sup>
                              CONJ
                                                              R-APN
                                                                                                                                                          D-APN
                                                                                                                                                                                                           ADV
                                                                                                                                                                                                                                          V-PAI-1S
                                                                                             V-AAI-1S
                                  lf
                                                                that
                                                                                      I had torn down
                                                                                                                                                     these things
                                                                                                                                                                                                                                            I build
                                                                                                                                                                                                          again
                                             ^{\circ} ( ^{\circ} ( ^{\circ} ^{\circ} ) ^{\circ} κατάλυσα ^{\circ} ) ^{\circ} ^{\circ} ( ^{\circ} ^{\circ} ) ^{\circ} ( ^{\circ} ^{\circ} ) ^{\circ} ^{\circ} ( ^{\circ} ^{\circ} ) ^{\circ} ^{\circ} ( ^{\circ} ^{\circ} ) ^{\circ} ^
                                  εi
        o 2:18b
                                  εĺ
                                                                                       F-1ASM
                                                                                                                                     V-PAI-1S
                                 N-ASM
                                                                                                                                     I prove
                         a transgressor
                                                                                        myself
                            παραβάτης
                                                                                      έμαυτοῦ
                                                                                                               συνίστημι, συνιστάω
2:18c +(\piαραβάτην<sup>[21]</sup>)C (ἐμαυτὸν)C συνιστάνω.
                  P-1NS
                                          CONJ
                                                           PREP N-GSM
                                                                                                                                                       V-AAI-1S
                                                                                                                  N-DSM
                       for
                                                          through [the] Law
                                                                                                             to [the] Law
                                                                                                                                                        died
                     έγώ
                                           γάρ
                                                          διά νόμος
                                                                                                                  νόμος
                                                                                                                                                    ἀποθνήσκω
 2:19a (ἐγὼ)S γὰρ ( διὰ νόμου)A ( νόμῳ )A ἀπέθανον,
                              CONJ N-DSM
                                                                          V-AAS-1S
                                                                         I might live
                                              to God
                                               θεός
                                ΐνα
                                                                            ζάω

    2:19a ἵνα (Θεὧ)Α ζήσω.

                   N-DSM-T
                                                                      V-RPI-1S
                        Christ
                                                    I have been crucified with
                     Χριστός
                                                                συσταυρόομαι
2:19b (Χριστῶ)Α συνεσταύρωμαι·
                V-PAI-1S CONJ
                                                            ADV
                                                                                      P-1NS
                   I live
                                                                                        now
                                                      no longer
                                        δέ
                     ζάω
                                                       ΟὐΚέΤΙ
                                                                                         ἐγώ
                     ζῶ
                                        δέ
                                                 (οὐκέτι)Α ἐγώ,
2:20a
                                                            PREP P-1DS
               V-PAI-3S CONJ
                                                                                                          N-NSM-T
                                    however
                                                                                                             Christ
                    lives
                                                                in
                                                                               me
                                           δέ
                                                                                                           Χριστός
                     ζάω
                                                                ٤V
                                                                              ἐγώ
                                                         ( ểv
                                                                        έμοὶ)Α (Χριστός·)S
 2:20b
```

......

```
CONJ
       then
        Зδ
       δέ ι
               R-ASN
                                  ADV
                                           V-PAI-1S
                                                       PREP
                                                             N-DSF
              that which
                                             I live
                                                             [the] flesh
                                  now
                                                        in
                                   ۷ΰ۷
                                             ζάω
                      ζῶ
                                                  >ρ < ἐν σαρκί,>a )Α°³٦
    2:20d ( <
                                  V-PAI-1S
       PREP
                 N-DSF
                                                 T-DSF
                                                             T-GSM N-GSM T-GSM N-GSM
                                                                                                   T-GSM
      through
                  faith
                                    I live
                                                  that
                                                            from the Son
                                                                                   of God
                                                                                                  the [One]
         é۷
                 πίστις
                                     ζάω
                                                   ó
                                                               ó
                                                                      υίός
                                                                              ó
                                                                                    θεός
                                           \mathbb{D}(=\ll \tau \tilde{\eta}^{[24]} \ll \tau \tilde{\sigma} \tilde{v}
              « πίστει » )(<sup>[23]</sup> ζωο3
                                                                    Υίοῦ τοῦ Θεοῦ^{[25]} = < τοῦ ^{[26]} 2:20fg > »)A
               V-AAP-GSM
                               P-1AS
               having loved
                                me
                 ἀγαπάω
                                έγώ

    2:20f (άγαπήσαντός < με >c )

           CONJ
                    V-AAP-GSM
                                                 PREP P-1GS
                                    F-3ASM
            and
                   having given up
                                    Himself
                                                  for
                    παραδίδωμι
                                                 ύπέρ
            καί
                                    έαυτοῦ
                                                         έγώ
     2:20g καὶ (παραδόντος ‹ἑαυτὸν›c ‹ὑπὲρ ἐμοῦ.›a )
     PRT-N
              V-PAI-1S
                         T-ASF N-ASF T-GSM N-GSM
       Not I do set aside
                          the
                                               of God
                                grace
               άθετέω
                           ó
                                χάρις
                                                θεός
2:21a Ούκ άθετῶ
                       (τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ·)C
       CONJ
        for
        γάρ
2:21b ^{s}\gamma\dot{\alpha}\rho^{\imath}
           CONJ
                          PREP N-GSM
                                                                   N-NSF
                                              V-PAI-3S
             if
                         through [the] Law
                                                              righteousness [is]
                           διά
                                 νόμος
                                                εἰμί
                                                                 δικαιοσύνη
             εi
                [27] sr (διὰ νόμου) Α ...ἐστὶν... [28] (δικαιοσύνη,) S
   o 2:21c
             N-NSM-T
      CONJ
                              ADV
                                            V-AAI-3S
      then
               Christ
                            for naught
                            δωρεάν
                                           ἀποθνήσκω
      ἄρα
              Χριστός
2:21d ἄρα (Χριστὸς)S (δωρεὰν)A ἀπέθανεν.¶
```

- 1. 從上下文推敲,省略了 BE 動詞。 ↩
- 2. 從上下文推敲, 省略了 BE 動詞。 ↔
- 3. δὲ:後置詞,表達論述往前推進一步。為了圖析清楚起見,刻意擺在句首。2:16a-2:16h 是一個句子,主要子句 2:16e「連我們也信了基督耶穌」是核心概念。 ↔
- 4. ὅτι:從屬連接詞,帶出名詞子句 (2:16cd),當作 2:16b εiδότες 的補語。 \leftarrow
- 5. 2:16cd 是第三類條件句, 2:16c 是結果子句, 2:16d 是條件子句。 ←
- 6. ἔργων νόμου: 從上下文推敲,要理解成受詞所有格 objective genitive (GGBB, 116-119) 比較通順。 ἔργων νόμου 合起來的意思是「行律法、做出 (do) 律法所要求的行為」。2:16g、2:16h 的

- ἔργων νόμου 也是如此, 🗸
- ἐὰν μὴ: 慣用語,意思是「除非 except」(BAGD); 也可以理解成第三類條件句的條件子句 (若非 if not)。 ↔
- 8. πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ: 從上下文推敲 · 2:16d 是在跟 2:16c 的「行律法」作對比 。 因此 · 在此 也是理解成受詞所有格 objective genitive (GGBB, 116-119) 比較通順 · πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ 合起來的意思是「相信耶穌基督」 · ↔
- 9. καὶ: 因為2:16a-h 是一個句子,而且主要子句 2:16e 的連接詞是 2:16a 的 δὲ,所以這裡的 καὶ 當副詞使用,意思是「甚至、連…也 even … also」。 ↔
- 10. ἐκ πίστεως Χριστοῦ: Χριστοῦ 與 2:16d 的 Ἰησοῦ Χριστοῦ 相同,也是受詞所有格 objective genitive (GGBB, 116-119)。介系詞用 ἐκ (靠著信基督),與 2:16c ἐκ (靠著行律法) 形成強烈對比。
- 11. δè:後置詞,表達論述往前推進一步。為了圖析清楚起見,刻意擺在句首。 ↩
- 12. Ei ...: 帶出第一類條件句, 2:17b 是條件子句, 2:17c 是結果子句。 ↔
- 13. καì:沒有放在句首,所以要當狀語 (A) 使用。 ↩
- 14. αὐτοὶ:強調代名詞 intensifying pronoun (GGBB, 349),意思是「我們自己 we-ourselves」。 ↩
- 15. ἀμαρτωλοί:因為動詞是 εὑρίσκω,相當於 equative verb (等同動詞) 的效果,因此這裡要用主格,也就是文法上的述語主格 predicate nominative (GGBB, 40) ↔
- 16. ἆρα:詞形代碼應該改成 PRT-I (疑問質詞),意思是「難道...?」(BAGD)。 ↔
- 17. ἀμαρτίας: 所有格,擺在所修飾的 διάκονος 前面是為了強調。 ↩
- 18. **γένοιτο**:祈願語氣前面加上 μὴ ,就已經表達極其強烈的否定;而 μὴ **γένοιτο** 在保羅書信已經變成慣用語,表達「極度痛恨的事物」(GGBB, 481)。 ↔
- 19. ἃ **κατέλυσα**:關係子句 (GGBB, 335-336) · 內嵌在 2:18b 裡面當作主要動詞 **οἰκοδομῶ** 的補語 · ἃ 是中性複數 · 所以先行詞很可能是 2:16h (延續 2:16c, 2L16g) 也是中性複數 · ἔργων νόμου (律法的行為) · ↔
- 20. ταῦτα:指示代名詞,把前面的補語重新複述一遍,所以也稱為 resumptive pronoun 複述代名詞 (GGBB, 329-330)。 ↔
- 21. παραβάτην: 主要動詞 **συνιστάνω** 接兩個直接受格,從上下文判斷, έμαυτὸν 是受詞 (C), παραβάτην 是受詞補語(+C), 合起來是 object-complement 結構 (GGBB, 182-185)。 ↔
- 22. ὁ νῦν **ζῶ** ἐν σαρκί: 沒有先行詞的關係子句 (headless relative clause),因為 ζάω 是不及物動詞,所以 ὁ 不是 accusative of content (馮, 597 n.1),而是直接受格當副詞使用 (Robertson, 479 & 715)。同樣道理,因為 2:20e 的動詞也是 ζάω,所以2:20d 要當作主要子句 2:20e 的狀語 (A),不能當作補語 (deSilva, 48)。此外, ὁ 是中性單數,所以意思大概是:「生活的樣式」, 合起來可以翻譯成「我現在在肉身裡生活的樣式 the life that I now live in the flesh」。這裡的 σαρκί 應該翻譯成「肉身」,不是有負面意涵的「肉體、血氣」。 ↔
- 23. ἐν πίστει ... τῆ τοῦ Yioῦ ... : 很長的介系詞片語·核心概念 ἐν πίστει擺在動詞前面·表示強調· 也是把 2:20d 的 ἐν σαρκί 提升到另一個層次 (從肉身到信心)。中間插入動詞·是文法上的 hyperbaton (倒置)。 ↔

- 24. τῆ: 不只是把 τοῦ Yìoῦ τοῦ Θεοῦ ... 變成名詞 (deSilva, 48) · 更是要接續前面的 πίστει (所以也要用 DSF) · 用同位的方式來進一步說明 πίστει 的內涵 · ↔
- 25. τοῦ Yἱοῦ: 與 2:16d πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, 2:16f πίστεως Χριστοῦ 相同,這裡也是受詞所有格 (objective genitive)。 2:20d 合起來意思是:「藉著信心 (ἐν πίστει),就是 (同位) 藉著『相信神兒子 τῆ (πίστει) τοῦ Yἱοῦ τοῦ Θεοῦ 』... 的信心」。 ↔
- 26. τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ...: 冠詞 τοῦ + 2:20fg 兩個分詞內嵌子句成為實名詞,與前面的 τοῦ Yioῦ τοῦ Θεοῦ (神子) 同位,補充說明這位神子的兩大恩惠 (愛我、為我捨己)。 \leftrightarrow
- 27. εἰ διὰ νόμου ... ἄρα ...ἀπέθανεν: 條件子句 (2:21c) + 結果子句 (2:21d)。文法上看似第一類條件句 (結果子句沒有 ἄν),但因為 ἄν 並非必要條件 (GGBB, 694),而且神學上保羅要推翻的正是「藉律法稱義」,所以這裡要理解成第二類條件句 (條件與事實相反 contrary to the fact) 比較恰當。
- 28. 從上下文推敲, 省略了 BE 動詞。 ↩